

JEVNAKER
KOMMUNE

Nesbakken barnehage

VIRKSOMHETSPLAN
(DEL 1)
2022-2025

«Nesbakken barnehage – det er her jeg hører til!»

haso@jevnaker.kommune.no Heidi styrer: 41 42 07 32
Bakvendtland: 92 28 53 47
Hompetitten: 92 28 73 62 Nøtteliten: 90 13 25 42

Årsplanens varighet:

2022-2025

INNHold:

Innledning	s. 4
Om barnehagen	s. 5
Kommunens mål og satsinger	s. 5
Kommunens mål og satsninger for Jevnaker barnehagene	s. 6
Plan for forebyggende arbeid med barn og unge	s. 6
Jevnaker kommune sine verdier	s. 7
Barnehagens mål og satsningsområder	s. 8
Barnehagens formål og innhold § 1	s. 9
Barnehagens verdigrunnlag	s. 10
Barn og barndom	s. 11
Demokrati	s. 11
Mangfold og gjensidig respekt	s. 12
Likestilling og likeverd	s. 12
Bærekraftig utvikling	s. 13
Livsmestring og helse	s. 14
Ansvar og roller	s. 15
Barnehagens formål og innhold	s. 16
Krav til en godt psykososialt miljø	s. 16
Omsorg	s. 17
Lek	s. 17
Danning	s. 18
Læring	s. 19
Vennskap og fellesskap	s. 20
Kommunikasjon og språk	s. 21
Barns medvirkning	s. 22
Samarbeid mellom hjem og barnehage	s. 23
Overganger	s. 24
Når barnet begynner i barnehagen	s. 24
Overganger innad i barnehagen	s. 24

Overgangen mellom barnehage skole	s. 24
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	s. 25
Planlegging	s. 25
Årsplan	s. 26
Vurdering	s. 27
Dokumentasjon	s. 28
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte	s. 29
Barnehagens arbeidsmåter	s. 30
Progresjon	s. 30
Barnehagens digitale praksis	s. 31
Progresjonsplan for de syv fagområdene	s. 32
Kommunikasjon, språk og tekst	
Kropp, bevegelse, mat og helse	
Kunst, kultur og kreativitet	
Natur, miljø og teknologi	
Etikk, religion og filosofi	
Nærmiljø og samfunn	
Antall, Rom og form	
Om årsplanmalen	s. 45

INNLEDNING

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter.

Virksomhetsplanen gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse. Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen som et arbeidsdokument. Barnehagen utarbeider detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Foreldre skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

For å sikre en mest mulig hensiktsmessig og målrettet årsplan utarbeides årsplanen i to deler:

Årsplan del 1 - skal gi de overordnede føringene og gjelde i en treårsperiode. Årsplan del 1 vil være nettbasert og tilgjengelig elektronisk på kommunens hjemmeside. Det er et levende dokument som vil endre seg i takt med barnehagens faglige utvikling.

Nesbakken barnehage har i tillegg et **Faglig skriv** som utdyper vårt faglige fokus.

Årsplan del 2 – vil være nettbasert i kalenderformat. Denne vil kalles årspalkalender, og vil være ettårig. Målgruppen er foreldrene.

Felles kvalitetsplan for oppvekst og kultur 2022-2025 har 4 utviklingsområder, som er viktige prioriteringer for oss:

1. Barnehagen som lærende organisasjon
2. Inkluderende miljø
3. Tidlig innsats
4. Helsefremmende møteplasser

Dere vil under i virksomhetsplanen finne mye om hvordan vi vil arbeid med disse områdene. Det er i tillegg utarbeidet kvalitetsverktøy hvor utviklingsområde er brutt ned i konkrete tegn på god praksis (se vedlegg).

OM BARNEHAGEN

Nesbakken barnehage er en av de minste kommunale barnehagene på Jevnaker og består av tre avdelinger; Hometitten med 24 storbarnsplasser, Bakvendtland med 24 storbarnsplasser og Nøtteliten med 12 småbarnsplasser. Antall faste årsverk i Nesbakken er 13. I tillegg har vi spesialpedagoger noen timer pr uke, ekstraassistent og flerspråklig assistent i ca 60% -100% stilling. Barnehagen ligger rett ved Randsfjord kirke med gangavstand til Nesbakken, Jevnaker sentrum, med butikker, bibliotek, Hadeland Glassverk og turområdet Moesmoen.

Nesbakken barnehage er en barnehage med et stort mangfold som vi er stolte av. Her møtes ulike individer og ulike yringer i respekt for det som er forskjellig. Vi er privilegerte som kan lære så mye av hverandre bare ved å være sammen og dele erfaringer!

Vi streber etter at alle barn, foreldre og ansatte skal føle seg inkludert i felleskapet. Felles opplevelser og et systematisk arbeid med språk er viktig hos oss.

Vi i Nesbakken tenker at barn lærer best når de er naturlig motiverte og kan erfare selv. I tillegg mener vi at leken er en samværs måte og en grunnleggende væremåte for barn. Leken er spontan og selvvalgt, og en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan utrykke seg gjennom.

KOMMUNENS MÅL OG SATSINGER

Hovedmål i budsjett og handlingsplan 2022- 2025:

- Fra tettsted til Fjordlandsbyen Jevnaker
- Utvikle Jevnaker til en klimaklok kommune
- Et godt sted å leve, hvor alle kan ta gode valg og oppleve mestring
- En innovativ og samskapende kommune

KOMMUNENS MÅL OG SATSINGER FOR JEVNAKERBARNEHAGENE

- Jevnakersamfunnet fremmer likeverd, inkludering og medborgerskap
- Barn og unge har et trygt, aktivt og helsefremmende oppvekstmiljø
- Barn og familie tilbys tidlig og rett hjelp av personer med riktig kompetanse
- Barnehagebarn og skoleelever har et tilpasset tilbud i et inkluderende fellesskap
- Barnehagekapasiteten utvides i tråd med økt behov

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gode score i medarbeiderundersøkelsen «10-faktor» Systematisk arbeid med resultater.
- «Foreldreundersøkelsen, Udir». Gode resultater som bygger godt omdømme. Mål i score for Nesbakken-barnehage skal settes, og systematisk arbeid med resultater gjennomføres.
- Implementering av *Kvalitetsplan oppvekst og kultur 2022-2025*.
- Videreutvikle Faglig skriv
- Realisere BTI modellen

REALISERING BTI-MODELLEN:

- Kompetanse på handlingsveilederen og støttmateriell
- Innføring av stafettlogg
- Tidlig involvering av foresatte (evt. BTI hånda)

Hvordan vi jobber med å imøtekomme kommunens mål og satsninger vil synliggjøres i vårt arbeid med å nå målene i Barnehageloven og Rammeplanen, se s. 5 og utover.

JEVNAKER KOMMUNE SINE VERDIER

- Nytenkende – Åpen – Redelig

Dette betyr kommunens verdier for oss:

Verdien **åpen** betyr for barnet/ungdommen/familien at:

- Ansatte formidler at jeg ser deg, jeg hører deg og jeg er interessert i å høre hva du tenker.
- Ansatte anerkjenner at dere har kloke tanker om hva som kan være til hjelp for dere.
- Å være **redelig** handler for oss om å respektere hvert enkelt individ. Være tydelig og real i møte med barn, foreldre og kollegaer. Gjennom å være redelig skaper man trygghet, forutsigbarhet og gode betingelser for relasjonsbygging.

Verdien **nytenkende** betyr for barnet/ungdommen/familien at:

- Ansatte finner kreative metoder for å sikre at alles stemmer kommer frem uavhengig av alder, modenhet og funksjonsnivå.
- Ansatte er nytenkende for å gjøre en ekstra innsats for sårbare barn, unge og familier.
- **Nytenkende** - Et individ forandrer seg gjennom impulser fra andre. Gjennom blant annet å lytte og ta inn over seg andre sine tanker og behov. Det handler om å kunne reflektere over egen praksis, gjøre nødvendige endringer, og å tenke nytt eller på en annen måte – enten det er i møte med barn, foreldre eller kollegaer. «*Veien blir til hvis vi går*». Vi må tenke *hva kan jeg gjøre, hva er mitt bidrag*

Verdien **redelig** betyr for barnet/ungdommen/familien at:

- Ansatte tar alltid utgangspunkt i barnets beste.
- Ansatte er ærlige i dialogen.
- Å være **åpen** handler for oss om åpenhet for mangfold og fokus på likeverd. Det å respektere hverandre som individ på tvers av erfaringer, kulturer, tro og bakgrunn. Det å kunne se hverandres behov, og være åpen og nysgjerrig på hverandre. Ikke være dømmende, men åpen, lyttende og raus i møte med mennesker enten de er små eller store.

NESBAKKEN BARNEHAGES MÅL OG SATSINGER

Implementering av Kvalitetsplan oppvekst og Kultur 2022 - 2025: Implementering i Nesbakken bhg

1. Inkludering

2. Tidlig Innsats – Implementering av BTi-modellen

3. Virksomheten som lærende organisasjon, møtestruktur

4. Helsefremmende møteplasser

Utarbeide/bruk av Kvalitetsverktøy for barnehagene - Utvikling av metodeplaner

Dette er Nesbakkens hovedfokusområder pr august 2022:

- **Vårt verdisyn - Mangfold, trygghet, likeverd og inkludering**
- Vi har fokus på den voksnes relasjonskompetanse, grunnholdning og ansvar.
- Vi fokuserer på mangfold, og at vi er forskjellig som positivt. Gjennom åpenhet, undring og samtaler, bidrar vi til fellesskapsfølelse og tilhørighet. Alle barn skal bli sett og anerkjent for den de er og vi synliggjør den enkelte sin plass og verdi i fellesskapet.
- Synliggjøre et positivt fokus på mangfold gjennom arrangementer i barnehagen som f.eks. dugnad, flagg, verdenskart, se på bilder fra barnas hjemland, også digitalt, lytte til
- «Nesbakken barnehage, det er her jeg hører til» . Vi jobber systematisk med inkludering.

1. Språk:

- Systematiske språkgrupper – språktrening med enkeltbarn - språkbøker –
- Språkstimulering i hverdagen – garderobe – måltid – stellesituasjon –
- Frilek og aktiviteter ute og inne.
- Synliggjøring av språklig mangfold.
- Fokus på den voksnes ansvar og den voksnes relasjonskompetanse.

2. Livsmestring og helse:

- **Dette er et at hovedfokusområdene framover. Utdypes side 14.**

Dette utdypes i faglige skriv.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD § 1 I BARNEHAGELOVEN

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling.
- Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn som er forankret i menneskerettighetene.
- Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap
- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Slik jobber vi for å innfri målene i Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen:

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG S.7

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vår visjon skal synliggjøre vårt verdigrunnlag og være vår «for- alltid –rettesnor» i vårt arbeid : «*Nesbakken barnehage, det er her jeg hører til*»
- Vi bruker personalmøter, planleggingsdager, ped. leder møter og avdelingsmøter til å reflektere over våre holdninger.
- Fokus på den voksnes relasjonskompetanse.

Vi har følgende **kjerneverdier** som skal opp til diskusjon jevnlig første pers møte hver høst.

- **Mangfold:**
Nesbakken barnehage er en barnehage hvor ulike individer og ulike ytringer møtes i respekt for det som er forskjellig. Vi streber etter at alle barn, foreldre og personalet skal føle seg inkludert i fellesskapet, dette gjennom ulike personligheter, erfaringer, språk, kulturer og religioner. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- **Likeverd og inkludering:**
Vi legger til rette for at alle barn skal bli sett og hørt og få like muligheter til å delta i fellesskapet. Alle har like stor verdi – både barn og voksne. Vi respekterer hverandres grenser, vi lytter til hverandre, vi ser hverandre og inkluderer hverandre i fellesskapet.
- **Trygghet og omsorg:**
Vi er nære, varme voksne som gir trøst som lindrer, som beskytter, som viser godhet, hjelper, organiserer følelser og sørger for primære behov som nok mat og søvn. Barn som får nok omsorg blir trygge. De tar initiativ til lek og utfordringer, de deler gleder, søker trøst og tør å protestere.

BARN OG BARNDOM S. 8

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til alle barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi gir rom for ulikheter og ulike forutsetninger og bidrar til at barna sammen med andre utvikler et godt selvbilde og har tro på seg selv.
- Vi tar oss tid, snakker med, og tar på alvor de behovene og uttrykkene barna har i hverdagen.
- Vi har fokus på barnas mestring i aktiviteter og hverdagen, slik at de får et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner, samtidig som vi oppmuntrer barna til å glede seg over andre.
- Ved å være gode rollemodeller med å møte barnas følelser og med forståelse, bygger vi steiner for videre utvikling av empati for andre barn og voksne.

BARN OG BARNDOM S. 8

DEMOKRATI S. 8

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi snakker om ulikheter og at alle er forskjellige og har fokus på å introdusere barna for ulike kulturer. Slik får de en positiv holdning til å leve sammen i fellesskap. Ulike meninger og perspektiver skal få komme til uttrykk og være utgangspunkt for utviklingen av barnehagen som demokratisk fellesskap.
- Vi planlegger og tilrettelegger for barnas valg i hverdagen.
- Vi er oppmerksomme på hva barna er opptatt av og bidrar til at barna får medvirke i barnehagens innhold. Vi gir barna erfaringer demokratiske prinsipper som for eksempel at flertallet bestemmer.
- Vi observerer og tolker barns uttrykk og kroppsspråk i hverdagen (spesielt de yngste), ved å gjøre dette bidrar vi til at alle barn får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta i barnehagehverdagen.
-

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT S. 9

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke, og følge opp barnet ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi synliggjør mangfoldet i barnehagen gjennom flagg, verdenskart, lytte til ulik musikk og smake på forskjellig mat ol.
- Vi fokuserer på at vi er forskjellige som positivt. Gjennom åpenhet og samtaler, bidrar vi voksne til at alle barn blir sett og anerkjent for den de er og synliggjør den enkeltes plass i fellesskapet.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT S. 9

- Vi bringer den norske tradisjonen videre, ved at vi markerer jul, påske og andre merke og høytidsdager. Vi markerer også andre høytider fra ulike kulturer i barnehagen.
- Vi bruker språkbok, familie bok, sanger, mm. for å speile barnets familie i barnehagen.
- Vi starter barnehageåret med å bli kjent med alle barn og familier, og alle nye barn som starter i barnehageåret.
- Vi snakker om ulike familieforhold og kulturer(språk, religioner) som gjenspeiler seg i barnehagen

Dette utdypes i faglig skriv.

LIKESTILLING OG LIKEVERD S. 10

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i felleskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over egne holdninger og best mulig formidle og fremme likeverd og likestilling

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi legger til rette for at alle barn skal bli sett og hørt og få like muligheter til å delta i fellesskapet.
- Vi samtaler om hvordan vi er mot hverandre
- Vi respekterer hverandres grenser, vi lytter til hverandre, vi ser hverandre og inkluderer hverandre i fellesskapet.
- Vi jobber systematisk for å forebygge og stoppe krenkelser.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING S. 10 -

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

BÆREKRAFTIG UTVIKLING S. 10 -

- Vi er gode rollemodeller, og vi oppfordrer og lærer barn å sortere søppel. Vi sorterer mat, plast og metall sammen med barna, og de får erfaring med gjenvinning av glass og metall.
- Vi gir barna erfaringer med å ta vare på naturen ved å snakke om og få erfaringer med hvordan søppel kan ødelegge for dyr og natur. Vi plukker søppel sammen med barna.
- Sammen med barna lærer vi hvor maten vår kommer fra i forhold til hva man får fra dyr og hva man får fra naturen.
- Hvordan ta vare på dyr, mennesker og natur for at vi skal ha det bra både i dag og i framtiden.

Dette temaet skal implementeres ytterligere.

LIVSMESTRING OG HELSE S. 11

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi **forebygger krenkelser og mobbing**. Vi veileder barn til å sette egne grenser. Barna skal kunne inkludere andre i lek og aktiviteter og være en god venn selv. Se utdyping s.
- Vi bidrar til å **utjevne sosiale forskjeller**. Vi stopper kjøpepress ved f.eks. å lage karnevals kostymer i barnehagen, ikke ha med private leker i barnehagen m.m
- Vi legger til rette for at barnehagen skal være **et sted som gir utfordringer** innenfor trygge rammer. Vi lager gode lekemiljøer både inne og ute som gjør at barna tørr å utfordre seg selv og få oppleve mestring.
- Vi lærer barna å **takle motgang på en sunn måte** gjennom at vi er tilstede og veileder dem i å takle egne følelser og reaksjoner når de for eksempel taper i spill, kommer sist i en lek, eller ikke får til det de vil.
- Vi er **autoritative voksne** – tydelige og varme.
- Vi har et **varierte og sunt kosthold**, og vi forholder oss til retningslinjer i nasjonal kostholdsplan.
- Vi legger til rette for allsidig **fysisk aktivitet inne og ute**. Barna skal oppleve glede og mestring ved bevegelses sanger, bevegelse til musikk, sykle, klatre, hoppe, løpe, rulle, krabbe, huske, skli ute i barnehagen. Vi benytter oss av alle turmulighetene vi har i nærmiljøet vårt.

Dette skal jobbes ytterligere med.

ANSVAR OG ROLLER S.15

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse.

- **Barnehageeier (Jevnaker kommune)** har det overordnede ansvaret for at barnehagen skal drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk
- **Styrer (styrer i Nesbakken barnehage)** er gitt det ansvaret i barnehagen; pedagogisk, personalmessig og administrativt. Styreren skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Styreren leder og følger opp arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter og sørger for at hele personalgruppa involveres.
- **Pedagogisk leder (pedagogiske ledere i Nesbakken barnehage)** er gitt ansvaret for å iverksette og lede pedagogiske arbeidet i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnegruppen eller innenfor de områdene han/hun er satt til å lede. Veiledningsansvar for personale på sin avdeling.
I Nesbakken barnehage har vi 2 ped.ledere på hver avdeling. Vi har valgt å organisere dette med at en av to ped.ledere er avdelingsleder med hovedansvar for organisering, vaktsystem og tar den endelige avgjørelsen ved faglig uenighet. Begge to har likt ansvar ift sin halvdel av barnegruppa og ansatte på avdelingen. (se faglig skriv)
- **Fagarbeider (fagarbeidere i Nesbakken barnehage)**
Har medansvar for å legge til rette for barns lek, læring og utvikling. Har også medansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og dokumentasjon av det praktiske og pedagogiske arbeidet på avdelingen. Har stedfortrederfunksjon når ped.lederne ikke er på avdeling. Kan være veiledere for lærlinger
- **Assistent (assistenter i Nesbakken barnehage)** Har medansvar for å legge til rette for barns lek, læring og utvikling. Har også medansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og dokumentasjon av det praktiske og pedagogiske arbeidet på avdelingen.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD § 2 S. 19

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer.

Slik jobber vi for å innfri målene i barnehageloven og rammeplan for barnehagen:

KRAV TIL GODT PSYKOSOSIALT MILJØ KAP: 8 §§ 41,42 OG 43

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

§ 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Slik jobber vi for å skape et trygt miljø i Nesbakken barnehage:

- Vi jobber systematisk for at alle barn og foreldre i barnehagen skal kjenne at de hører til i fellesskapet vårt
- Vi har gode tilvenninger og overganger for barn og foreldre
- Vi legger til rette for en god start på dagen med en god og varm velkomst
- Vi støtter og veileder i lek, samspill og konflikter
- Vi lar barn få medvirke i fellesskapet på avdelingen.
- Vi legger til rette for gode felles opplevelser med venner i barnehagen og på turer i nærmiljøet

Slik håndterer vi voksne krenkelser i Nesbakken barnehage:

- Vi stopper **alltid** både verbale og fysiske krenkelser og følger opp situasjonene for å skape utvikling, modning og læring
- Vi bruker aktivt aktivitetsplan i vedvarende eller akutte saker.
- Vi er bevisste på at barn kan oppleve krenkelser også utenfor barnehagen. Vi arbeider forebyggende for barn psykiske helse og miljø ved å ta dem på alvor, samtale med dem, og følge opp bekymringer rundt barns miljø også utenfor barnehagen.

Legge lenke til planen «Trygt og godt barnehagemiljø for alle barnehagebarn i Jevnaker kommune».

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG S.19

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker metodeplan for tilvenning.
- Vi følger elementer fra trygghets sirkelen. Trygg base, trygg havn. Det er den voksne som har ansvar for å «*tenne lys i pæra*». Voksne som er bevisst sin egen «*haimusikk*».
- De voksne er sensitive for hvert enkelt barns behov, ved å bruke blikk, stemme, ord og kroppsspråk bevisst i møte med andre.

Dette utdypes i faglig skriv.

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK S. 20

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken skal være en arena for barnets utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Organisere rom, tid, og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- Ha kunnskaper om barns leke utvikling, småbarns leken og barns jevnaldningskultur
- Vi voksne tar ansvar for at barn trives i lek og får delta ut fra egne forutsetninger
- Vi voksne skal anerkjenne lekens egenverdi der vi legger til rette for relasjoner, språklig samhandling med hverandre, utvikling og læring.
- Vi voksne skal legge til rette for fri lek der barna kan utforske kreativiteten sin, medvirke og utfolde seg. Barna skal gjennom lek bearbeide inntrykk og erfaringer, spenning skal være en drivkraft og ikke minst dele gleder sammen.

- Voksne som har kunnskap om barns rett til lek, lekens betydning og lekens egenverdi for barn.
- Voksne organiserer dagen slik at barna kan sette i gang, styre og strukturere leken sin selv.
- Vi skaper fysiske miljøer der kunnskap om lek gjenspeiles.
- Strukturerer rom, leker og materiale slik at det inviterer til lek.
- Voksne som deltar i barns lek på en støttende og utforskende måte
-

Dette utdypes i faglig skriv.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING S. 21

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

Barnet skal gjennom **lek** oppleve vennskap, trivsel og tilhørighet og få utviklet samt styrket sin identitet og selvfølelse. Barnet skal gjennom **leken** få fremme sin utvikling intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt, etisk og estetisk. Personalet skal sørge for at det gis gode vilkår for **lek**, organisere og tilrettelegge.

- **Voksne som lytter, som er det «støttende stillas», som stiller undrende spørsmål sammen med barn, finner svar sammen med barn.**
- **hjelpe/øve barn på å takle moderate frustrasjoner/motgang. Dette vil gjøre barn mer robuste for utfordringer de møter på senere i livet.**
- **Legge til rette for lek som ikke er voksenstyrt. men allikevel være engasjerte og sensitive som ser når barn trenger hjelp, eller har behov for å være i fred.**
- Vi har fokus på en god tilvenning med fokus på å bli godt kjent, barna blir møtt på egne behov og trygghet.
- Vi er opptatt av at barna er rustet med en god selvfølelse og at «ryggsekken» videre i livet innehar mye læring, opplevd god omsorg, vært i gode relasjoner og lekt masse, fått oppleve natur og erfaringer med samfunnet rundt oss, hatt gode rollemodeller rundt seg har lagt til rette for individuell utvikling.
- Vi anerkjenner individet og synliggjøre mangfold og ulikheter.
- Vi skal jobbe med barns trivsel og hjelpe barna med å sette ord på ulike følelser. (Grønne og røde tanker)

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING S. 22

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.

Våre tiltak for å oppnå dett

- Vi legger til rette for varierte opplevelser ute og inne som gir nye erfaringer og utfordringer og mestringsglede.
- Barna skal oppleve utfordringer tilpasset egne forutsetninger
- Barna skal motta oppmuntring til utprøving. Vi applauderer forsøket, ikke resultatet
- Fokus på helhetlige læringsprosesser der leken har en sentral rolle
- Organisere mindre barnegrupper der barna kan delta i og undre seg i fellesskap med andre for å utvikle gode læringsstrategier
- Anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger, der vi støtter og beriker barnas initiativ og nysgjerrighet
- Barna blir møtt av voksne som sier JA dersom det ikke er gode grunner for å si nei

- Legge til rette for helhetlig læringsprosesser gjennom progresjonsplan for fagområdene.
- Vi arbeider systematisk med å legge til rette for at barna skal få erfaringer og opplevelser med alle de syv fagområdene ut fra alder og modenhet. De syv fagområdene er:
  - *Kommunikasjon, språk og tekst*
  - *Antall, rom og form*
  - *Etikk, religion og filosofi*
  - *Nærmiljø og samfunn*
  - *Natur, miljø og teknologi*
  - *Kropp, bevegelse, mat og helse*
  - *Kunst, kultur og kreativitet*
- Legge til rette for ulike aktiviteter og læring innenfor barnas interesser. (barnestyrt prosjektarbeid)

Dette utdypes i progresjonsplanen bakerst i dette dokumentet.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP S.22

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Legger til rette for felles opplevelser, et felles vi.
- Samtaler om: hva er en god venn?
- Samarbeid rundt ulike aktiviteter/spill.
- Framheve barnas egenskaper og styrker.
- Lære av hverandre, samt hjelpe hverandre.
- Vi har positivt fokus på at alle er forskjellig.
- Synliggjøring og forsterking av småbarns vennskap.
- Være gode rollemodeller gjennom å fram snakke hverandre som voksne.
- Voksne som er deltagende i leken med barn, som lytter og er sensitive for hva barn trenger hjelp og støtte til for å oppleve vennskap.
- Voksne som legger til rette for og har fokus på fellesopplevelser mellom barna. Gå på turer, felles markeringer etc

Dette utdypes i faglig skriv.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK S. 23

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte forstå og skape meningen. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi setter ord på det vi voksne gjør, og vi skaper gode samtaler sammen med barna ved å være opptatt av og prate om barnas interesser. Vi har fokus på å prate sammen med barna, og støtte deres språkutvikling gjennom å anerkjenne og respondere på barnas non-verbale og verbale uttrykk.
- Vi utnytter hverdagssituasjoner til benevning og utvidelse av språk.
- Vi bruker snakkepakka, språkkista og annet konkretiseringsmaterieell for å konkretisere i samlingsstund, på barnemøter m.m.
- Barn og voksne skaper språkglede sammen gjennom å dramatisere og gjenfortelle sammen.
- Vi har bilder og konkretiseringsmaterieell framme som synliggjør dagsrytme, ulike nøkkelord, rim og regler m.m.
- Vi skaper et variert språkmiljø ved at vi lytter til barnas ulike opplevelser og gir dem felles erfaringer på tvers av språklig identitet og kultur. Vi har fokus på å ha samtaler med barna i alle hverdagssituasjoner, (for eksempel) gjennom lek, turer, formingsaktiviteter, borddekking eller språkgrupper.
- Vi synliggjør det språklige mangfoldet for hele barnegruppa ved at vi lærer oss og bruker barnesanger fra de ulike språkene vi har på avdelingen.
- Vi observerer barna i samspill og bruker «Alle med» og TRAS som verktøy for å kunne følge med på og støtte hvert enkelt barns språkutvikling.
- Vi bruker «Røde og grønne tanker» som et verktøy for barna for å kunne uttrykke egne tanker og følelser.
- Vi som voksne er gode rollemodeller når det kommer til å løse konflikter gjennom språk og kommunikasjon. Vi veileder barna når det oppstår konflikter, og vi legger til rette for at barna skal kunne uttrykke behovene og følelsene sine, og at alle parter skal føle seg hørt.
- Vi som voksne ser og anerkjenner barnet og dens individuelle språkreise. Vi støtter og bruker barnets individuelle interesser for å styrke språkutviklingen.
- Vi støtter barnas lek og utforsking av skriftspråket ved å ha lekematerieell og spill med bokstaver, tall og symboler tilgjengelig for barna på avdelingen. Vi som voksne skal skape språkglede gjennom hele språkreisen til barnet, og det å jobbe med tall og bokstaver skal være en morsom og spennende aktivitet.

Dette utypes i faglig skriv.

BARNES MEDVIRKNING § 3 I BARNEHAGELOVEN S. 27

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Alle barn skal erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi er nære voksne i alle situasjoner som tolker barnas uttrykk.
- Voksne som engasjerer seg sammen med barna, har tid, som lytter, bryr seg om hva de tenker, og lurer på og hva de ønsker å lære noe om.
- Voksne som skaper rom og ulike møteplasser slik at barna kan dele erfaringer og synspunkter. Vi bruker barnemøter, samlinger, daglige situasjoner og er tilstede der barna er.
- Barna skal få bli vant til å tenke igjennom hvordan de opplever ulike situasjoner, og erfare at andre er interesserte i hva de formidler.
- Voksne som tar utgangspunkt i barns interesser og signaler når aktiviteter skal planlegges.
- Voksne som har en åpen innstilling, ser muligheter og ikke begrensninger.
- Voksne som lar barna være med på daglige oppgaver i barnehagen.

Dette utdypes i faglig skriv.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE § 4 I BARNEHAGELOVEN S. 29

Barnehagen skal samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå skal barnehagen legge til rette for foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennom Samarbeidsutvalget bestående av fem (2 faste og 3 vara møter hver gang) foreldrerepresentanter, kan foreldrene fremme saker og barnehagen forelegger foreldrene aktuelle saker gjennom året. For å sikre kontinuitet velges en ny representant hver år.
- Fokus på å bli kjent, skape en trygg og god relasjon med alle foreldre, for å bygge bro mellom barnehage – hjem.
- Vi har fokus på kvalitet i foreldresamtaler og gjensidig dialog for å oppnå et godt samarbeid mellom bhg- hjem. Eget skjema.
- Fokus på foreldresamarbeidet ved hente-/bringesituasjonen og kontinuerlig informasjon og samtaler i hverdagen.

OVERGANGER S. 33

- Når barnet begynner i barnehage; barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen
- Overganger innad i barnehagen; personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe
- Overgangen mellom barnehage og skole; Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning

Alle barnehager og skoler følger *Plan for overgang barnehage-skole Jevnaker kommune.*

Tilvenning

- De første dagene legger vi til rette for en rolig hverdag inne og ute, der vi sammen med foreldrene og blir kjent med barnet. Vi har oppstart- samtale der viktig informasjon om hvert enkelt barn gis. Tilvenningsperioden for enkelt barn er individuelt, men alle barn får sin kontaktperson som er nærest, og vi alle har fokus på at barnet blir møtt på sine behov og følelser, blir kjent med voksne og den nye hverdagen sin. Vi sikrer faste gode rutiner, med nære tilgjengelige voksne. Vi har fokus på tett dialog med foreldrene underveis. Hver tilvenningsperiode blir evaluert.

Overgang mellom avdelinger

- «Ny» og «gammel» ped.leder har overføringsmøte hvor informasjon om hvordan det enkelte barnet skal kunne trives. Vi lager avtaler om jevnlig besøk på ny avdeling. (spise, være med på tur).
- Siste dag på «gammel avdeling», har vi en liten markering, og barnet bærer selv kurven sin over på ny avdeling og til ny plass som er ferdig gjort i stand.

Overgang til skolen

- Vi følger elefantskriv med felles mål og retningslinjer for hva slags erfaringer førskolebarna skal inneha før skolestart. Vi har fokus på en trygg og god overgang mellom barnehage og skole ved å fram snakke skolen, ha fokus på skole forberedende aktiviteter, besøke skolene gjennom året og bli kjent med andre førskolebarn i kommunen. Vi følger rutinen for overgang barnehage skole ved å ha overgangssamtaler, besøksdager på skolen og besøk fra lærerne i barnehagen.

BARNEHAGEN SOM EN PEDAGOGISK VIRKSOMHET S.37

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegge og vurderes. Målet med barnehagen som en pedagogisk virksomhet, er å gi barna tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Nesbakken barnehage er en lærende organisasjon hvor barnehageloven og rammeplanen ligger til grunn for alt vi gjør i barnehagen.

Dette utdypes i faglig skriv.

PLANLEGGING S. 37

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi jobber med tiltak basert på barns trivsel, progresjon og generell utvikling for alle barn.
- 14-dagersplaner med fokusområder nedfelt i årsplan del 1 og 2.
- Metodeplaner for Nesbakken med emner barnehagen er opptatt av, eller har spesielt fokus på.
- Femia-planer
- Språkgrupper som har spesielt fokus på enkelt barn og progresjon.
- Månedspaner for ekstraressurs for flykninger
- Didaktiske progresjonsplaner med fokus på emner nedfelt i årsplan del 2.
- Årshjul for førskolebarna med fokus på skoleforberedende aktiviteter.
- Årshjul for pedagogiske ledere
- Tilvenningssamtalskjema med fokus på tilvenning og foreldresamarbeid.
- Foreldresamtalskjema med fokus på trivsel, generell utvikling og foreldresamarbeid.
- Årshjul for Nesbakken tradisjoner.
- Individuelle opplæringsplaner med læringsmål.

ÅRSPLAN S.37

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Styrer Nesbakken-barnehage leder prosessen med å utarbeide årsplanen.
- Foreldre, barn og alle ansatte i barnehagen har mulighet til å komme med synspunkter i forhold til innhold og utformingen av årsplanen.
- Nesbakken barnehage sin årsplan er delt i to deler.

Del 1 skal gi de overordnede føringene, og gjelder for en treårsperiode. Den er tenkt som et arbeidsdokument for personalet. Ligger på nettsiden vår.

Del 2 er i kalenderformat, den er ettårig og rettet mot foreldrene som målgruppe. Den sier noe om hvilket fokus barnehagen vil ha, merkedager, planleggingsdager, noen påminnelser og noe informasjon.

VURDERING S. 38

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Fortløpende endringstiltak i hverdagen, tilpasset barnegruppen og det enkelte barnet.
- Drøfting rundt enkelt barn, barnegruppe, struktur og hverdagsaktiviteter ukentlig hvis behov på pedagogiske møter og avdelingsmøter.
- Tiltak for enkelt barn og barnegruppen drøftes og justeres underveis, evalueres 2 ganger i året.
- Barnas synspunkter for trivsel og ønsker legges til rette for i hverdagssamtaler og barnesamtaler med styrer.
- Aktuelle temaer løftes på personalmøter for diskusjon og refleksjon. Faglige problemstillinger og enigheter planlegges og settes ut i praksis.
- (Fokus på egen kompetanse, refleksjon og endringskompetanse løftes på planleggingsdager, personalmøter og kurs. Personalet bruker ny kunnskap ut i praksis, øver og prøver☺)
- Handlingsveileder ved behov og undring.
- Kartlegging av voksnes holdninger til enkeltbarn (Kari Pape)

DOKUMENTASJON S. 39

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnas permer, dagrapport på tavle, 14-dagersevalueringer via NesNytt som sender ut hver 14. dag.
- Bilder
- Årshjul for pedagogiske ledere med frister for planlegging, dokumentasjon og vurdering.
- Halvtårsevalueringer av hverdagsrutiner og voksenrollen.
- Evaluering av tiltak for enkelt barn og barnegruppen 2 ganger i året. Eventuelt fortløpende ved behov.
- Evaluering av førskolegruppa hvert år.
- Evaluering av Nesbakken tradisjon etter hver gjennomføring.
- Evaluering av tilvenningsperioder for barnegruppa og enkelt barn hver høst halvår.
- Evaluering av emner i metodeplaner og didaktiske planer etter hver periode.
- Evaluering av læringsmål i individuell opplæringsplan tilpasset hver plan.
- Bruk av kartleggingsverktøy Alle Med to ganger pr år. Bruk av TRAS på alle 4 åringer rett etter fireårsbursdag. Bruk av Askeladden ved behov. Bruk av rutinen «fra undring til handling»
- Samarbeid med foreldre gjennom SU, foreldresamtaler og brukerundersøkelse..
- Vi forholder oss lojalt til retningslinjer fra eier som for oss er Jevnaker kommune.

Dette skal arbeides ytterligere med.

TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE S. 40

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og /eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilrettelegging tilpasset hvert enkelt barns behov i hverdagen igjennom språkgrupper, aktivitetsgrupper og tilpasset voksenstøtte i hverdagsrutinene. Vi deler inn grupper etter barnas utvikling og interesser.
- Observasjon av ressursteam med veiledning av voksenrollen og tiltak i møte med enkelt barn/ barnegruppe.
- Enkeltbarn får støtte av ressursteam (spesial pedagog) i hverdagen, aktiviteter/ grupper.
- Tilrettelegging med spesialpedagogisk hjelp i hverdagen (nedfelt i sakkyndig vurdering) og individuell opplæringsplan (IOP).
- Tilrettelegging med assistent i hverdagen.

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER S. 43

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning, og gi barna mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir mulighet for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Månedspaner / 14-dagersplaner
- Metodeplaner / femiaplaner
- progresjonsplaner
- årsplan del 1
- Kartleggingsverktøy som «Tras», «Handlingsveileder/BTI» og «Alle med».

Dette utdypes i faglig skriv.

PROGRESJON S.44

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitet-, og læringsmuligheter.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi følger Faglig skriv og progresjonsplan for fagområdene
- Barnas alder og modning og interesse/fokus skal alltid bli tatt hensyn til.
- Mål for enkeltbarn.
- IOP.
- Oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av.
- Planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn.
- Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter.
- Legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter.
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer.
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna

BARNEHAGENS DIDGITALE PRAKSIS S. 44

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft, og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet settes i stand til å kunne vurdere når det er hensiktsmessig å bruke digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet, og når det er bedre å bruke noe annet. Aktiv bruk av digitale verktøy, ikke passiv bruk
- Bevisst arbeid med barns begynnende etisk forståelse for digitale medier. F. eks at man spør før man tar bilde/legger ut, at ikke alt på nettet er sant, kritisk tenkning rundt kilder.
- Utarbeide en felles IKT plan for barnehagene med strategier, innkjøp av digitale verktøy og programvare.
- Innføre AKTIV bruk av i-pad, telefon, prosjektor, kopimaskin, pc som digitalt hjelpemidler.

Dette skal arbeides ytterligere med/se faglig skriv

PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke, aktivitets og læringsmuligheter. (Rammeplan s 44)

- Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. (Rammeplan s 47)
- Personalet skal utvide og bygge videre på barnets interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. (Rammeplan s 44)

**Hver enkelt barnehage skal på sikt utvikle sin egen tekst innenfor hvert område i progresjonsplanen.
Teksten i denne progresjonsplanen er ment som eksempler den enkelte barnehage kan benytte hvis de ønsker.**

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
KOMMUNIKASJON SPRÅK TEKST	<p>Samtale, høytlesing, sanger, rim og regler.</p> <p>Bruk av billed- og pekebøker.</p> <p>Enkel dramatisering av eventyr med bruk av konkrete.</p> <p>Tolke barnas kroppsspråk og benevne det man gjør.</p> <p>Barna får hjelp til å sette ord på følelser og opplevelser.</p> <p>Opplive variert og rikt språk gjennom lek og aktiviteter.</p> <p>Utvikle evnen til å kommunisere i lek og samspill med andre barn.</p>	<p>Barna synger sanger med flere vers.</p> <p>Bli kjent med rytmen i språket.</p> <p>Lese lengre bøker.</p> <p>Barna lytter til fortellinger og eventyr.</p> <p>Barna får hjelp til å sette ord på følelser og handlinger.</p> <p>Barna kjenner sin bokstav og kan lyden av den.</p> <p>Få kjennskap til digitale verktøy.</p> <p>Barna kan leke rollelek med flere barn</p>	<p>Spille spill og lese bøker sammen med barna.</p> <p>Barna lager eventyr og fortellinger.</p> <p>Lese bøker uten bilder.</p> <p>Kunne gjenfortelle en opplevelse eller historie.</p> <p>Bokstaver og tall synlig og tilgjengelig til lek på avdelingen.</p> <p>Oppmuntre til utforskning av skriving og lesing.</p> <p>Bruke digitale verktøy med barna.</p> <p>La barna bidra til dokumentasjon.</p> <p>Barna setter ord på følelser og opplevelser.</p>

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
			Trene på å hevde sine meninger, lytte til andre og vente på tur
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal legge til rette for at barna får varierte og positive erfaringer med språk og litteratur. Vi skal reflektere og være bevisst hvordan man bruker språket i hverdagen og være språklige forbilder. Vi skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Vi skal benytte ulike språkverktøy i pedagogiske aktiviteter tilpasset barnas utviklingsnivå. Vi skal være aktivt deltagende i lek og samspill med barna.</p>		
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at:</p> <p>De skal få oppleve og erfare et variert og rikt språk. De får oppleve dialogisk lesing hvor barna er aktive deltagere i høytlesingen. De skal få delta i samlingsstunder hvor det benyttes konkrete, dramatisering, sanger, rim og regler. De skal få oppleve å bli inkludert i godt samspill og samtaler i all samhandling. De får erfaring med bokstavlyder og ordlyder. Det fysiske miljøet er med på å stimulere barnas nysgjerrighet for ord, bokstaver og symboler.</p>		

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
<p>KROPP BEVEGELSE, MAT HELSE</p>	<p>Gå på ukentlige turer og ellers bruke uteområdet aktivt.</p> <p>Mye tid til lek ute og inne.</p> <p>Skape en glede over å være ute i all slags vær.</p> <p>Skape gode håndvaskrutiner.</p> <p>Hvilestund hver dag. Lære navn på ulike kroppsdeler.</p> <p>Oppmuntre til å lære nye ferdigheter.</p> <p>Vi stimulerer finmotorikken og grovmotorikken med forskjellige aktiviteter.</p> <p>Etablere godt kosthold, barna øver på å smøre mat selv og er med på tilberedning.</p> <p>Barna skal få oppleve et godt pedagogisk måltid med en god atmosfære og inkluderende fellesskap.</p> <p>La barna få mulighet til å prøve nye smaker.</p> <p>Begynnende trening med av-og påkledning.</p>	<p>Gå på ukentlige turer i variert terreng og lengde ut fra barns nivå.</p> <p>Bruke nærmiljøet aktivt.</p> <p>Skape en glede over å være ute i all slags vær.</p> <p>Videreutvikling av motoriske ferdigheter og kroppskontroll.</p> <p>Skape gode hygienerutiner.</p> <p>Mer selvstendighet ved toalettbesøk.</p> <p>Bli bedre kjent med menneskekroppen.</p> <p>Bidra til varierte motoriske utfordringer og mestring.</p> <p>Dele barna i mindre grupper for å gi mer plass til bevegelse.</p> <p>La barna bidra i matlaging og baking.</p> <p>Barna skal få oppleve et godt pedagogisk måltid med en god atmosfære og inkluderende fellesskap</p>	<p>Gå lengre turer og bruke nærmiljøet aktivt.</p> <p>Turer og lek i variert terreng med fokus på glede og mestring av fysiske utfordringer.</p> <p>Fremme gode hygienerutiner.</p> <p>De voksne skal være aktive i leken med barna og sette i gang felles aktiviteter ute.</p> <p>Utvide forståelsen av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig.</p> <p>La barna delta i matlaging og baking.</p> <p>Barna skal få oppleve et godt pedagogisk måltid med en god atmosfære og inkluderende fellesskap.</p> <p>La barna få kunnskap om og kjennskap til hvor maten kommer fra.</p> <p>Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse</p>

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal være oppmerksomme på barnas utviklingsnivå og tilrettelegge ut i fra dette. Vi skal gjøre barna nysgjerrige ved å ha prosjekter om ulike temaer knyttet til kropp, bevegelse, mat og helse. Vi tilbyr barna et variert og sunt kosthold. Vi skal skape en magisk stemning rundt måltidet hvor de voksne i samarbeid med barna lager et variert og innbydende mattilbud. Vi skal invitere til og delta i regelleker, rolleleker, bevegelsesleker og risikofyllt lek både ute og inne. Vi skal større og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnas mestring og innsats.</p> <p>Nesbakken barnehage er en helsefremmende barnehage, og har felles fokus på alle avdelinger som skal bidra til en sunn utvikling både fysisk og psykisk. Gjennom å følge nasjonal kostholdsplan for barnehagene, skal vi legge til rette for at måltidene er en god arena for læring og utvikling gjennom et inkluderende fellesskap.</p> <p>Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut.</p>		

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at:</p> <p>Vi er ute hver dag og barnas motoriske utvikling skal stå i fokus. Vi skal innarbeide rutiner og kunnskap om god håndhygiene. Barna skal bli kjent med kroppen, blant annet ved bruk av bevegelsessanger der kroppsdelene benevnes og andre prosjektarbeid med kroppen som tema. Vi skal utvikle barnas basiskunnskap og erfaringer om kroppen. Vi skal gi barna en begynnende forståelse for betydningen av gode vaner og et sunt kosthold. Vi skal gi barna kunnskaper om hvor maten kommer fra. Vi skal gjennomføre ukentlige turer i barnehagens nærmiljø. Barna skal få bevegelseserfaringer i ulendt og variert terreng</p>		
<p>KUNST KULTUR KREATIVITET</p>	<p>Tilby forskjellige formingsaktiviteter for å gi barna erfaringer med ulike materiale.</p> <p>Bruke eventyr og formidle med enkel dramatisering.</p> <p>Bidra til at barna blir kjent med barnekultur, som sanger, historier, rim og regler.</p> <p>Bli presentert for digitale verktøy til å utfolde seg kreativt.</p> <p>Stimulere til kreativitet og lyst til utforskning av ulike materialer.</p> <p>Bli kjent med navn på ulike farger.</p>	<p>Innføre flere typer formingsmaterieill.</p> <p>Mer finmotoriske aktiviteter i forming.</p> <p>Sangleker, bevegelsessanger, sanger med mer tekst.</p> <p>Legge til rette for rollelek, drama, utkledding.</p> <p>Bruke nærmiljøet aktivt og besøke steder som formidler kultur.</p> <p>Kunne flere farger.</p> <p>Bruke digitale verktøy for å utfolde seg kreativt.</p>	<p>Stimulere til kreativitet, fantasi og skaperglede.</p> <p>Bruke forskjellige formingsteknikker og variert materiale.</p> <p>Opptredener, konsert, avansert rollelek.</p> <p>Mer avansert tegning av både mønster og det man ser.</p> <p>Flere detaljer i tegninger, maling og forming.</p> <p>Bruke digitale verktøy for å utfolde seg kreativt.</p>

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
		Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama. Bli presentert for fortellinger med mer tekst.	Sanger med flere vers, lytte til musikk, lage sanger
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal legge til rette for ulike estetiske erfaringer med kunst og kultur. Vi skal tilrettelegge for kreativ utfoldelse med ulike typer materialer som fremmer fantasi, kreativ tenking og skaperglede. Vi skal være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur.</p>		
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at:</p> <p>De skal få uttrykke seg gjennom kunstneriske og kulturelle uttrykksformer. De skal få erfaring med rytme og bruk av ulike instrumenter. De får benytte ulike formingsmateriell til utforskning og egen kreativ oppdagelse. De skal få delta i aktiviteter med dans og bevegelse til musikk. De skal få oppleve stolthet og glede over egen kulturell tilhørighet</p>		
NATUR MILJØ TEKNOLOGI	Gi barna erfaringer med natur og stimulere til nysgjerrighet. Få erfaring med ulikt vær.	Gå på turer og samle naturmateriale som kan studeres nærmere, og følge med på endringer som skjer i naturen.	Gå på turer i skog og mark, følge med på endringer i naturen og erfare hvordan vær og vind påvirker både mennesker og dyr. Bruke digitale verktøy for å utforske

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>Se på endringer i naturen med de ulike årstidene.</p> <p>Bli kjent med ulike dyr.</p> <p>Få erfaring med digitale verktøy.</p> <p>Tilrettelegge for at barna kan bidra med kildesortering.</p> <p>Bruke ulike materialer i lek og aktiviteter med fokus på gjenbruk og kreativitet.</p> <p>Være med på å plante, så og høste inn.</p>	<p>Bruke bøker og digitale oppslagsverktøy som inspirasjon til undring.</p> <p>Barna har kunnskap om kildesortering.</p> <p>Fokus på gjenbruk og hvordan vi kan ta vare på naturen og miljøet.</p> <p>Barna får kjennskap til hvor maten vi spiser kommer fra.</p> <p>Barna får kjennskap til de fire årstidene.</p> <p>Barna får kjennskap til dyr, insekter, fisk og blomster/vekster som er naturlig i nærområdet.</p>	<p>ulike tema innen dette fagområdet. Fokuserer på gjenbruk.</p> <p>Introdusere barna for miljøvern.</p> <p>Barna utvikler kunnskap om hvordan mennesket og naturen er avhengig av hverandre.</p> <p>Barna får kjennskap til solsystemet og naturfenomener.</p> <p>Barna presenteres for faktainformasjon i større grad enn tidligere.</p>
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal legge til rette for kunnskap om kildesortering og miljøvern i barnehagen. Vi skal benytte boken «grønne barn» aktivt i vårt arbeid. Vi skal ta i bruk og bli kjent med ulike materialer. Vi skal benytte digitale verktøy i vårt arbeid med barna. Vi skal undre oss sammen med barna og «oppdage verden på nytt». Vi skal benytte oss aktivt av naturen og barnehagens nærmiljø. Vi skal gi barna begynnende kunnskap om mennesker, dyr og planters livssyklus.</p> <p>Barnehagen skal bidra til et anstendig forbruk og produksjon, i tillegg til at barna utvikler gode holdninger til naturen og forståelse for hvordan vi kan forebygge skadelig miljøpåvirkning.</p>		

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at: De skal oppleve glede ved å være ute i all slags vær. De skal bli kjent med ulike insekter og kryp. Vi skal ta i bruk forstørrelsesglass. Vi skal lytte til lyder i naturen og herme dyrelyder. De skal få bruke bøker og digitale verktøy for å utvikle sine kunnskaper om dyr, dyrelyder og naturen. De skal leke med sand, vann og andre naturmaterialer. De skal få delta aktivt i kildesortering i barnehagen. De skal få kjennskap til hvordan vi kan ferdes i naturen sporløst og ta vare på naturen vi benytter oss av. De skal bli kjent med de ulike årstidene. De skal bli kjent med ulike fenomener i naturen.</p>		
<p>ETIKK RELIGION FILOSOFI</p>	<p>Bidra med veiledning slik at barna lærer hvordan de skal være mot hverandre og vise empati.</p> <p>Barna skal få anerkjennelse fra voksne og oppleve at de blir tatt på alvor.</p> <p>De voksne hjelper barna med å sette ord på følelser og forsterke positive handlinger.</p> <p>Vi legger til rette for at barna kan få kjennskap til de ulike livssyn og religioner som er representert i barnegruppen.</p>	<p>Vi skal bidra til at barna lærer å mestre sosialt samspill med andre barn og voksne.</p> <p>Voksne skal være gode rollemodeller for barna gjennom å være bevisst på ordbruk og kroppsspråk i forhold til hverandre.</p> <p>Barna lærer om empati og medmenneskelighet.</p> <p>Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.</p>	<p>Vi skal bidra til at barna utvikler toleranse, respekt og interesse for hverandre ved å være aktive voksne som samtaler med barna.</p> <p>Ha fokus på hvordan en kan være en god venn for hverandre.</p> <p>Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål.</p> <p>Vise respekt og toleranse for hverandre i det vi sier og gjør.</p>

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>Høytider markeres på et enkelt nivå tilpasset barna.</p> <p>Barna erfarer å dele med andre og ta egne valg. Utvikle evnen til å vise omsorg for hverandre</p>	<p>Barna skal bli kjent med ulike kulturer, høytider og tradisjoner</p>	<p>Fokus på problemløsning og selvstendig tenkning.</p> <p>Barna får kunnskaper om at vi er forskjellige og at det er bra for fellesskapet.</p> <p>Reflektere over hvem man er og hvordan man vil være</p>
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal møte ulike livssyn og trosretninger med respekt og ydmykhet. Respekt er en av våre grunnpilarer og vi anerkjenner hverandres følelser og ulikheter. Vi jobber for god psykisk helse. Vi jobber aktivt med konflikthåndtering hvor vi er rollemodeller og veiledere for barna. Vi skal skape interesse for samfunnets mangfold og se på mangfoldet som en berikelse.</p>		
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at:</p> <p>De skal få kunnskap om hvordan man bør være rundt andre og ta hensyn til hverandre. De skal få hjelp til å sette ord på sine og andres følelser. De skal oppfordres til å trøste hverandre og å vise omsorg. De skal få delta i temaarbeid om vennskap. De skal øve på turtaking. De skal undre seg rundt livssynsspørsmål. De skal få erfaring</p>		

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	med å markere ulike høytidsdager og merkedager.		
NÆRMILJØ SAMFUNN	<p>Barna skal bli trygge på seg selv, voksne og andre barn i barnehagen.</p> <p>Barna skal bli en del av et fellesskap og erfare å måtte ta hensyn til hverandre.</p> <p>Bli kjent med samfunnet gjennom f.eks. aktiviteter knyttet opp til 17. mai og samefolkets dag.</p> <p>Barna skal bli kjent i og rundt barnehagen.</p> <p>Oppleve dyr på nært hold.</p> <p>Barna skal få erfaringer når det gjelder demokratiske avgjørelser, og betydningen av mangfold.</p>	<p>Gjøre oss kjent i nærmiljøet rundt barnehagen.</p> <p>Gå lengre turer for å se mer av nærmiljøet.</p> <p>Barna skal erfare at vi er likeverdige, uavhengig av kjønn, og deltar i fellesskapet.</p> <p>Lære om dyrehold.</p> <p>Presenteres for demokratiske prinsipper, medbestemmelse.</p> <p>Utvikle forståelse for tradisjoner og skikker.</p>	<p>Gi barna kunnskap om nærmiljøet og de mulighetene som finnes her.</p> <p>Gå stadig lengre turer for å se mer av nærmiljøet.</p> <p>Utvikle forståelse for tradisjoner og skikker.</p> <p>Barn skal erfare at de har medvirkning og er del av et demokratisk samfunn.</p> <p>Alle barn skal bli sett og hørt, men skal også erfare at de ikke alltid kan få gjennomslag for det de vil og det de mener.</p> <p>Få begynnende kunnskaper om menneskerettigheter, Barnekonvensjonen.</p> <p>Besøke skolene i nærmiljøet.</p>
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal utforske og oppdage nærmiljøet sammen med barna. Vi skal sikre demokratisk medvirkning og praksis i barnehagen. Vi skal gi barna kunnskaper om forskjellige levesett, tradisjoner og familieformer. Vi skal utforske ulike landskap. Vi skal bli kjent med hva nærmiljøet har å by på. Vi skal bidra til at</p>		

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>barna lærer å orientere seg og ferdes trygt i nærmiljøet.</p>		
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at: Erfaringer og kunnskap om ulike samfunn skal deles og benyttes som utgangspunkt til videre utforsking. De skal få kjennskap til barns oppvekst i andre land. De skal bli kjent med barnehagens nærmiljø. De skal få bli kjent med samfunnet gjennom ulike aktiviteter, eksempelvis markering av 17.mai og samefolkets dag. De skal gjennom lek, undring og engasjement få uttrykke mening</p>		
ANTALL FORM ROM	<p>Sortering, puslespill, putte oppi, ta ut. Borte, titt tei. Konstruksjonslek. Barna møter enkle matematiske begreper som stor-liten. Barna lærer å finne sin egen plass i gangen, ved bordet. Orientere seg i barnehagen, vite hvor rommene er. Barna introduseres for enkle tallremser, særlig 1-2-3.</p>	<p>Konstruksjonslek, spille spill, legge puslespill, perle, tegning. Kjenne til tallene opp til 10. Kjenne igjen noen geometriske figurer. Utforske former og mønstre. Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene. Kjenne til bokstaver og tall.</p>	<p>Utforske og leke med tall, farger og mønstre. Utvikle barnas matematiske kompetanse gjennom både lek, styrte aktiviteter og spontane hverdagsaktiviteter. Kjenne igjen symboler på en terning. Kjenne til tidsbegreper: I går, i morgen osv. Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem. Orientere seg etter enkle kart.</p>

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	<p>Begynnende peketelling.</p> <p>Barna erfarer og bruker tall og telling i naturlige situasjoner</p>		<p>Bli kjent med tallene opp til 20.</p> <p>Utvikle forståelse for sammenhengen mellom tall og mengde.</p>
	<p>Voksenrollen:</p> <p>Vi skal benytte matematiske begreper aktivt i hverdagen sammen med barna. Vi skal tilrettelegge for og sette i gang aktiviteter med matematisk innhold. Vi skal skape et fysisk miljø som inspirerer til utforsking. Vi skal inspirere barna til logisk og matematisk tenkning. Vi skal legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur. Vi skal selv være kreative og skapende forbilder for barna.</p>		
	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at:</p> <p>De skal møte matematiske begreper i hverdagen. De skal ha tilgang til ulike materialer som inspirerer til matematikk og konstruksjonslek. De skal få erfare matematikk i hverdagen gjennom lek, telling, eventyr, sortering, rim og regler. De skal få erfaring med tallrekker, geometriske former, farger og mønstre. De skal få oppleve variert konstruksjonslek. De skal få</p>		

FAGOMRÅDENE:	De yngste	De mellomste	De eldste
	være en del av et fysisk miljø som inspirerer til undring og utforsking.		

ÅRSKALENDER (ÅRSPLANENS DEL 2)

Målgruppe : Foresatte/foreldre

Innhold :

- Gjelder for ett barnehageår
- Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året
- Barnehagens satsingsområder for det aktuelle barnehageår
- Oversikt over ansatte, barnegrupper og samarbeidsutvalg
- Det er utarbeidet en felles mal, og felles grafisk profil

Årsplanen **del 1** ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg

Dato: 24.06.22

Årsplanen evalueres

Dato: senest innen utgangen av juni 2025, endringer legges inn fortløpende i denne perioden. Dette er et levende dokument.

OM ÅRSPLANMALEN

Jevnaker kommunes mal for årsplan (del 1) og årskalenderen (del 2) skal brukes av alle kommunale barnehager i Jevnaker.

Det anbefales også at ikke-kommunale barnehager bruker malen for del 1. Årsplan (del 1) skal utarbeides på grunnlag av barnehageloven, kommunale styringsdokumenter, brukerundersøkelsen og evalueringen av forrige årsplan.

Styringsdokumenter:

Lov om barnehage med forskrifter
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
Jevnaker kommunes budsjett og handlingsplan
Plan for overgang barnehage og skole
Barnehagens vedtekter
Relevante kommunale planer og vedtak

